

IHMISOIKEUDET

KÄSIKIRJA EIT:N OIKEUSKÄYTÄNTÖÖN

Päivi Hirvelä ja Satu Heikkilä

2., uudistettu painos

Copyright © 2017 Alma Talent Oy ja tekijät

ISBN: 978-952-14-3214-9

ISBN: 978-952-14-3215-6 (verkkokirja)

Kansi: Sirpa Puntti

Taitto: Notepad Ay

Paino: BALTO print 2017 Vilna

Anna palautetta kirjasta: protoimitus@almamedia.fi

Alkusanat

Ihmisoikeudet ovat jokaiselle ihmiselle kuuluvia oikeuksia, joiden tunnustaminen on vapauden, oikeudenmukaisuuden ja rauhan perustana maailmassa. Hyväksyessään Euroopan ihmisoikeussopimuksen valtio on sitoutunut takaamaan jokaiselle sopimuksessa turvatut oikeudet ja vapaudet. Käytännön oikeustapauksissa Strasbourgissa toimiva Euroopan ihmisoikeustuomioistuin antaa konkreettisen tulkinnan ja sisällön ihmisoikeussopimukselle. Tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa, että sopimus on käytännöllinen asiakirja, jonka turvaamat oikeudet ja vapaudet todellisuudessa toteutuvat ihmisten elämässä. Nykypäivän sekasortoisessa maailmassa tämä tehtävä oikeusvaltioperiaatteen turvaajana on tullut yhä tärkeämmäksi. Euroopan ihmisoikeussopimus tuli voimaan Suomessa vuonna 1990, jonka jälkeen tuomioistuimen oikeuskäytäntö on ollut suomalaisia tuomioistuinta ja viranomaiskäytäntöä sitovaa.

Tämän teoksen tavoitteena on toimia käytännön oppaana Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Oikeustapaukset ovat ihmisoikeustuomioistuimen oikeustapaustietokannassa sinänsä vapaasti kaikkien saatavilla. Laajasta oikeustapaustaineistosta ja vieraskielisistä pitkistä ratkaisuksista ei ole kuitenkaan aivan yksinkertaista löytää tiettyä aihetta koskevaa tapausta ja asiaan liittyvää oikeusohjetta. Sen vuoksi pyrkimyksenä on ollut laatia teos, jossa tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on jaoteltu selkeästi mahdollisimman käytännönläheisiin aihealueisiin. Koska kirjan tehtävänä on nimenomaan selostaa ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöä, olemme tietoisesti jättäneet kirjan ulkopuolelle niin kotimaisen kuin ulkomaisen oikeusdoktriinin samoin kuin kotimaiset ihmisoikeustapaukset.

Kirja on kirjoitettu artikloittain siten, että kunkin artiklan sisältö on pyritty avaamaan mahdollisimman käytännöllisiä arkipäivän ongelma-alueita vastaaviksi. Kirjan tavoitetta palvelee jokseenkin yksityiskohtainen otsikointi ja kattava asiasanaluettelo, joiden tarkoituksena on auttaa lukijaa pääsemään vaivattomasti aihealueen olennaisen oikeuskäytännön lähteille. Tapauksista on leipätekstiin kiteytetty ratkaisun keskeinen oikeusohje, joka alaviitteessä on dokumentoitu viittauksena alkuperäiseen tapaukseen sekä ratkaisun asianomaisiin kohtiin. Oikeuskäytäntöä on seurattu heinäkuun 2017 loppuun saakka. Teoksen laatimisen esikuvina ovat olleet muun muassa englanninkieliset, laajasti käytössä olevat käsikirjat *Law of the European Convention on Human Rights* ja *A Practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights*. Kirjaan mahdollisesti jääneistä virheistä kuten myös tulkinnoista vastuu on luonnollisesti meillä allekirjoittaneilla.

Kirjoittamisprosessin aikana olemme saaneet ensiluokkaista palautetta ja apua kustannustoimittaja OTM, VTM, VT *Leena Mäkipäältä*, joka on väsymättömästi lukenut käsikirjoitustamme ja esittänyt lukuisia tekstiä parantaneita kommentteja. Haluamme esittää tästä Leenalle lämpimät kiitoksemme. Meillä on ollut ilo työskennellä myös muiden Alma Talentin osaavien ja innostuneiden ihmisten kanssa, mistä haluamme lausua myös heille suurkiitokset.

Teos on omistettu läheisillemme, vanhemmillemme ja sisaruksillemme sekä Saralle ja Matulle, Islalle ja Aavalle.

Helsingissä ja Strasbourgissa 30.8.2017

Päivi Hirvelä ja Satu Heikkilä